

Investigating the Relationship between Personality Traits and Cultural Intelligence of Students in Police Women Educational Complex

Zarifeh Ramezani¹, Fatemeh Fakharian², Elham Dehnavi³

Received: 22/09/2020

Accepted: 10/03/2021

Abstract

Background and Aim: Having cultural intelligence as the ability of individuals to interact effectively with multiple cultures or new cultural complexes is very important and this issue is even more important for the police. The aim of this study was to investigate the relationship between cultural intelligence and personality traits of female students at the University of Law Enforcement Sciences.

Method: This research is applied in nature and descriptive-correlation in terms of method. The statistical population of the study consisted of students of the Police Women's Educational Complex and a sample of 62 of them using the Cultural Intelligence Questionnaire (CQS) and the Neo Personality Traits Questionnaire (NEO) with Cronbach's alpha coefficient (0.97) There are questions. Data were analyzed using Pearson correlation test.

Results and conclusion: The study showed that there is a positive and significant relationship between extraversion personality traits, adaptation and conscientiousness with cultural intelligence. Neuroticism is inversely related to cultural intelligence, and openness to experience is not a significant explanation for the cultural intelligence of police students.

Keywords: Personality, extroversion, conscientiousness, cultural intelligence, police

1. Military Department of Amin Police University (corresponding author)

Email: fatemeh.zahra.alipoor@gmail.com.

2. Military Department of Amin Police University.

Email: fatemefakharian@yahoo.com

3. MA in Educational Psychology

بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و هوش فرهنگی دانشجویان مجتمع آموزشی زنان پلیس

ظریفه رضانی^۱، فاطمه فخاریان^۲، الهام دهنوی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۷/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۲۰

چکیده

زمینه و هدف: بر خورداری از هوش فرهنگی به عنوان قابلیت افراد برای تعامل مؤثر با فرهنگ‌های چندگانه و یا مجموعه‌های فرهنگی جدید، بسیار با اهمیت است و این مسئله برای پلیس، اهمیت بیشتری نیز دارد. این پژوهش با هدف بررسی ارتباط هوش فرهنگی و ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان دختر دانشگاه علوم انتظامی انجام گرفته است.

روش: این پژوهش از نظر ماهیت کاربردی و از نظر روش، توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش را دانشجویان مجتمع آموزشی زنان پلیس تشکیل داده‌اند و نمونه ۶۲ نفری از آنها با استفاده از پرسشنامه هوش فرهنگی (CQS)^۴ و پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی نشو (NEO) با ضریب آلفای کرونباخ (۰/۹۷) مورد پرسش قرار گرفته‌اند. داده‌ها به کمک آزمون همبستگی پیرسون تحلیل شدند.

یافته‌ها و نتایج: پژوهش نشان داد بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، سازگاری و وظیفه‌شناسی با هوش فرهنگی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. روان‌رنجورخویی با هوش فرهنگی رابطه معکوس و معنادار دارد و گشودگی در مقابل تجربه، تبیین‌کننده معناداری برای هوش فرهنگی دانشجویان پلیس نیست.

واژه‌های کلیدی

شخصیت، برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، هوش فرهنگی، پلیس

۱. عضو گروه نظامی دانشگاه علوم انتظامی امین (نویسنده مسئول)

رایانامه: fatemeh.zahra.alipoor@gmail.com

۲. مدرس گروه نظامی دانشگاه علوم انتظامی امین رایانامه: fatemefakharian@yahoo.com

۳. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی

مقدمه

دانشجویان در دانشگاه محیطی را تجربه می‌کنند که در آن باید با دانشجویان و اساتید و کارمندانی با فرهنگ‌های مختلف در تعامل باشند، بنابراین دانشگاه از ویژگی‌های محیط‌های چندفرهنگی برخوردار است. در جوامع با تنوع فرهنگی، خرده فرهنگ‌های مختلف دارای سبک‌های زندگی متفاوت از یکدیگرند. عقاید، ارزش‌ها، انتظارات، نگرش‌ها و مفروضات عناصری از فرهنگ هستند که دیده نمی‌شوند، اما بر رفتار افراد موثرند و می‌توانند سبب تعارض شوند (تقوایی یزدی، ۱۳۹۴). تنوع فرهنگی، نژادی، قومی و زبانی در دانشگاه‌ها باعث پایین آمدن عملکرد تحصیلی و سازگاری محیطی دانشجویان می‌شود (غفاری و خانی، ۱۳۹۲)، بنابراین برای برقراری ارتباط موثر در محیط‌های چندفرهنگی مانند دانشگاه، نیاز به ایجاد توانایی سازگاری با تفاوت‌های فرهنگی است؛ این توانایی را هوش فرهنگی^۱ ایجاد می‌نماید.

مفاهیم «هوش^۲» و «شخصیت^۳» از جمله واژگان پرکاربرد در روانشناسی هستند که ارتباط تنگاتنگی با بحث موفقیت در زندگی شغلی، تحصیلی و در نهایت اجتماعی دارند و با بررسی رابطه بین آن‌ها می‌توان به شناخت بیشتری در زمینه تفاوت‌های فردی دست یافت (خورشید، ۱۳۹۰). بررسی پژوهش‌های گذشته در این زمینه نشان می‌دهد که توجه به تفاوت‌های فردی بین انسان‌ها از شکل ظاهری بدن (اندازه گیری قد، وزن و...) شروع شد و با نسبت دادن ویژگی‌های شخصیتی به ویژگی‌های ظاهری (شکل ظاهر بدن) پیش رفت. سپس به حواس، از حواس به ادراک، از ادراک به شناخت، از شناخت به اجزاء و فرایند شناخت (توجه، ادراک، پردازش، حافظه و...) پرداخته شد و سرانجام انواع هوش‌ها مورد توجه قرار گرفت (حیدری زاده شیرازی، ۱۳۹۲). بنابراین یکی از موضوعات که در مبحث تفاوت‌های فردی باید مورد توجه قرار گیرد، هوش فرهنگی به عنوان قابلیت سازگاری فرد با افرادی است که دارای پیشینه فرهنگی متفاوت می‌باشند.

-
1. Cultural intelligence
 2. Learning
 3. personality

از آنجایی که هوش فرهنگی توانایی رفتار به شیوه‌ای مناسب در موقعیت‌های دارای تنوع فرهنگی می‌باشد، می‌توان آن را مؤلفه‌ای مهم برای مشاغل حساس مثل پلیس در نظر گرفت. هوش فرهنگی یک قابلیت فردی برای درک، تفسیر و اقدام اثربخش در موقعیت‌هایی دانسته شده است که از تنوع فرهنگی برخوردارند، این تعریف با رویکردهایی که هوش را یک توانایی شناختی می‌دانند، توافق بیشتری دارد (ارلی و پیترسون، ۲۰۰۴).

یک پلیس ممکن است در موقعیتی قرار گیرد که با افرادی دارای پیشینه قومی و فرهنگی مختلف روبرو شود و گاهی به سبب نیاز سازمان به شهری منتقل شود که مجرمین، همکاران و یا نیروهای تحت امر او افرادی با پیشینه قومی و فرهنگی متفاوت باشند. این مسئله مخصوصاً با وجود این واقعیت که جمعیت افرادی که از فرهنگ‌ها و خرده فرهنگ‌های گوناگون در یک شهر ساکن هستند در حال افزایش است (کلیر^۱، ۲۰۰۸)، اهمیت بیشتری می‌یابد. با توجه به این که انتظارات رفتاری به صورت فرهنگی تحکیم شده‌اند، چنانچه پیامدهای رفتاری افراد به خوبی مورد توجه قرار نگیرند، احتمال بروز تعارضات وجود خواهد داشت.

برداشت‌های غلط از الگوهای ارتباطی و یا رفتارهای افرادی که دارای پیشینه‌های زبانی یا فرهنگی مختلف هستند ممکن است موجب شود کسانی که برای مواجهه با آن‌ها آمادگی ندارند، آن‌ها را به صورت یک رفتار خارج از عرف و دور از احترام قلمداد کنند و وقتی که این اختلاف فرهنگی و ناآشنایی در رفتارهای متقابل مأموران نیروهای انتظامی و مجرمین و یا متهمین باشد، ممکن است حساسیت بیشتری ایجاد کند. با توجه به اهمیت نقش و تکالیف مأموران نیروی انتظامی، توجه به صلاحیت‌های فرهنگی آنان و پیش نیازهای آن که از آن جمله، می‌توان به هوش فرهنگی اشاره کرد اهمیت می‌یابد. پترویس^۳ در سال (۲۰۱۱) به این نتیجه رسید که یکی از مهم‌ترین پیش‌گویی‌کننده‌های هوش

1. Early & Peterson

2. Klare

3. Danijela S. Petrovice

فرهنگی در افراد، لذت از ارتباطات بین فرهنگی، تجربه کردن محیط‌های چند فرهنگی، گشودگی در برابر یادگیری‌های فرهنگی و برقراری ارتباط با مردمی از فرهنگ‌های دیگر می‌باشد. بر این اساس اهمیت هوش فرهنگی به عنوان یکی از صلاحیت‌های اساسی افرادی که به منظور استقرار نظم و امنیت فعالیت می‌کنند، روشن می‌شود. به نظر می‌رسد تفاوت‌های فردی به طور کلی در تعیین عملکرد شغلی افراد مؤثر باشد و همچنین ویژگی‌های شخصیتی به عنوان یکی از مرلفه‌های تفاوت‌های فردی افراد به میزان زیادی تعیین‌کننده عملکردهای شغلی و اجتماعی افراد باشد.

از نظر روان‌شناسی، واژه «شخصیت»، تمامیت فرد و تمامیت عادت‌ها و کنش‌های روانی او را نشان می‌دهد. اساس شخصیت، پیش‌بینی آن است. روان‌شناسان عینی گرا با استفاده از تحلیل‌های آماری پیشرفته، تعداد بی‌شماری از صفات دو بعدی را مشخص کرده و افراد را براساس مکان قرار گرفتن آنها در دو قطب مخالف، یک صفت مثل درون‌گرا- برون‌گرا، و فعال - نفعال، ارزیابی نموده‌اند.

درک درست رابطه‌ی این متغیرها می‌تواند به تدارک برنامه و تمهیدات لازم برای اصلاح و ایجاد برنامه‌های آموزش مناسب در چهارچوب برنامه درسی دانشجویان دانشگاه‌های نیروهای انتظامی کمک نماید. بنابراین با توجه به آنچه مورد بحث قرار گرفت، این پژوهش به دنبال پاسخ به این سوال است که آیا ویژگی‌های شخصیتی با هوش فرهنگی دانشجویان دانشگاه زنان پلیس ارتباط دارد و در این راستا فرضیه‌های زیر بررسی می‌شود:

- مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی (روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، سازگاری، وظیفه‌شناسی) با مؤلفه‌های هوش فرهنگی (فراشناخت، انگیزش، رفتار و شناخت) رابطه دارد.
- مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی (روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، سازگاری، وظیفه‌شناسی) دانشجویان دختر مجتمع آموزشی زنان پلیس پیش‌بینی‌کننده هوش فرهنگی آنان می‌باشد.

مبانی نظری: در ادامه مبانی نظری پژوهش مرور می‌شود.

هوش فرهنگی: هوش فرهنگی دارای چهار خرده مقیاس: فراشناخت فرهنگی^۱، شناخت فرهنگی^۲، رفتار فرهنگی^۳ و انگیزش فرهنگی^۴ است.

فراشناخت فرهنگی: فراشناخت فرهنگی به فرآیندهای ذهنی‌ای اشاره می‌کند که افراد برای کسب و فهم اطلاعات فرهنگی استفاده می‌کنند و شامل شناخت و کنترل فرآیندهای عقلانی مرتبط با فرهنگ افراد می‌شود؛ توانایی‌هایی که شامل برنامه ریزی، کنترل و بررسی مجدد مدل‌های ذهنی هنجارهای فرهنگی برای کشورها یا گروه‌هایی از مردم می‌شود (آننگ، ون داین^۵، ۲۰۰۷، ص ۳۳۸)؛

شناخت فرهنگی: شناخت فرهنگی، شناخت هنجارها، کارها، آداب و رسوم در فرهنگ‌های مختلف به دست آمده از تجربیات آموزشی و فردی را نشان می‌دهد و شامل شناخت سیستم‌های اقتصادی، قانونی و اجتماعی فرهنگ‌ها و فرهنگ‌های فرعی مختلف و شناخت معیارهای اساسی ارزش‌های فرهنگی است؛

انگیزش فرهنگی: مؤلفه انگیزش هوش فرهنگی، توانایی هدایت توجه، علاقه و انرژی افراد برای یادگیری و عملکرد به شیوه‌ای موثر در موقعیت‌هایی که با تفاوت‌های فرهنگی مشخص می‌شوند را منعکس می‌کند.

شخصیت: واژه شخصیت ریشه در کلمه لاتین پرسونا^۶ دارد. هنرپیشگان یونان باستان برای این که بتوانند کاراکتر یا شخصیتی را که می‌خواستند در نقش او ظاهر شوند، بهتر به تماشاچیان بشناسانند، از نقاب‌هایی استفاده می‌کردند که بیانگر آن نقش بود. به این ترتیب ابتدایی‌ترین تعریف شخصیت به ویژگی‌های بیرونی و قابل مشاهده ما اشاره دارد، جنبه‌هایی که دیگران می‌توانند آن را ببینند (شاملو، ۱۳۸۲). مقصود روانشناسان از شخصیت، چیزی بیش از رفتار ظاهری افراد است و مجموعه‌ای از ویژگی‌های افراد را در بر می‌گیرد؛ کلیت یا مجموعه‌ای از ویژگی‌های مختلف که از ویژگی‌های جسمانی سطحی

-
1. Strategic cultural intelligence
 2. Cognitive cultural intelligence
 3. Behavioral cultural intelligence
 4. Motivational cultural intelligence
 5. Ang. Van Dvne
 6. persona

فراتر می‌رود. این واژه تعدادی از ویژگی‌های ذهنی و اجتماعی و هیجانی را در بر می‌گیرد، ویژگی‌هایی که ممکن است نتوانیم به طور مستقیم مشاهده کنیم، چراکه ممکن است فرد آن‌ها را از دیگران مخفی نگه دارد. بنابراین می‌توان گفت که شخصیت، مجموعه‌ای از ویژگی‌های پایدار و بی‌نظیر است که ممکن است در پاسخ به موقعیت‌های مختلف تغییر کند (شولتز و شولتز، ۲۰۱۳).

تعریف شخصیت واقعاً مشکل بوده و تعاریفی که روانشناسان از شخصیت ارائه نموده‌اند بسیار متفاوت است. کارل راجرز^۲، شخصیت را یک خویشتن سازمان یافته دائمی می‌داند که محور تمام تجربه‌های وجودی انسان است. گوردون آلپورت^۳، شخصیت را مجموعه عوامل درونی که تمام فعالیت‌های فردی را جهت می‌دهد، تلقی می‌کند. جی.بی. واتسون^۴ پدر رفتارگرایی، شخصیت را مجموعه سازمان یافته‌ای از عادات می‌پندارد. اریک اریکسون^۵، معتقد است که رشد انسان در قالب یک سلسله مراحل روانی-اجتماعی صورت می‌گیرد و شخصیت انسان تابع آن‌ها است. جورج کلی^۶ یکی از روانشناسان شناختی معاصر، روش خاص هر فرد را در جستجو برای تفسیر معنای زندگی، شخصیت او می‌داند. زیگموند فروید^۷، شخصیت را به سه سطح هشیار^۸، نیمه هشیار^۹ و ناهشیار^{۱۰} تقسیم‌بندی می‌نماید و برای شخصیت سه ساختار نهاد، خود و فراخود در نظر می‌گیرد که لیبیدو^{۱۱} (انرژی روانی) در بین آن‌ها در حرکت است. از نظر شاملو (۱۳۸۲) شخصیت عبارت است از مجموعه سازمان یافته، و واحدی متشکل از خصوصیات نسبتاً ثابت و پایدار که بر روی هم، یک فرد را از فرد یا افراد دیگر متمایز می‌سازد.

1. Shoultz&Shoultz

2. Rogers,C

3. Gordon Alport

4. Watson,J.B

5. Erikson,E

6. Kelly,G

7. Sigmund freud

8. Conscious

9. PreConscious

10. Unconscious

11. Libido

به طور کلی اکثر نظریه پردازان، شخصیت را به صورت الگوهای رفتاری و الگوهای هیجانی و فکری ثابتی تعریف می کنند که از فردی به فرد دیگر متغیر است. همچنین اکثر نظریه پردازان شخصیت، به کلیت انسان و نیز به فردیت آن‌ها به عنوان موجودی پیچیده توجه دارند. به عبارت دیگر آن‌ها نه تنها به ماهیت انسان به طور کلی و به تفاوت‌های فردی توجه دارند، بلکه سعی می کنند روابط پیچیده میان جنبه‌های مختلف کنش انسان و روابط آن‌ها با یکدیگر را نیز بررسی کنند (جوادی و کدیور، ۱۳۸۲).

ویژگی‌های شخصیتی^۱: شخصیت به جنبه‌های عقلی، عاطفی، انگیزشی و فیزیولوژیکی یک فرد گفته می شود. به عبارت دیگر به مجموعه مؤلفه‌هایی که یک فرد را سرپا نگه می دارد شخصیت گفته می شود (گروسی، ۱۳۸۰ ص ۴). در این پژوهش، منظور از ویژگی‌های شخصیتی، عوامل پنج گانه‌ای است که در مدل تحلیل عاملی شخصیت مورد بحث قرار می گیرد. در مدل پنج عاملی شخصیت فرض بر این است که شخصیت از ابعاد مختلفی تشکیل شده است که از طریق پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی نئو^۲ می توان آن را اندازه گیری نمود (مرکل^۳، ۲۰۱۵). این عوامل پنج گانه عبارتند از:

روان رنجور خویی^۴: روان رنجور خویی رگه‌ای از شخصیت است که ثبات عاطفی بالا و اضطراب پایین در یک سوی پیوستار و در سوی دیگر آن، بی ثباتی عاطفی و اضطراب بالا قرار دارد. افرادی که نمره آن‌ها در روان رنجور خویی پایین است، با برخورداری از ثبات عاطفی، معمولاً آرام، معتدل و راحت هستند و قادرند با موقعیت‌های استرس زا، بدون آشفتگی یا اضطراب مقابله کنند.

برون گرایی^۵: این ویژگی شخصیتی یکی از ابعاد تمایلات بین فردی است. افرادی که در این مقیاس نمره بالایی می گیرند، اجتماعی، قاطع، فعال، حراف، اهل گفتگو و دوستدار دیگران هستند، به شرکت در اجتماعات و مهمانی‌ها علاقه داشته و هیجان و تحرک را

-
1. Personality traits
 2. NEO-PIR
 3. Marcela
 4. Neuroticism
 5. Extraversion

دوست دارند. بازاریاب‌های موفق نمونه‌ای از این افراد هستند. در مقابل افرادی که نمره پایینی دارند، درون‌گرا به حساب می‌آیند و افرادی محافظه‌کار، تکرو و کنجکاو هستند، ترجیح می‌دهند تنها باشند و این نشانه اضطراب اجتماعی در آن‌ها نیست.

گشودگی در مقابل تجربه^۱: عناصر گشودگی در مقابل تجربه، شامل تصور فعال، احساس زیبایی پسندی، توجه به احساسات درونی، تنوع طلبی، کنجکاوای ذهنی و استقلال در قضاوت است. افرادی که نمره بالایی در این شاخص دارند، انسان‌هایی هستند که در باروری تجربه‌های درونی و دنیای پیرامون کنجکاو بوده و زندگی سرشار از تجربه دارند. این افراد طالب لذت بردن از نظریه‌های جدید و ارزش‌های غیرمتعارف هستند و در مقایسه با افراد بسته احساسات مثبت و منفی فراوانی دارند. این افراد معمولاً افراد خلاق هستند و تفکر واگرا دارند.

سازگاری^۲: این شاخص بر گرایش‌های ارتباط بین فردی تاکید دارد. فرد سازگار نوع دوست است، با دیگران احساس همدردی می‌کند، مشتاق به کمک به آنان است و اعتقاد دارد که دیگران نیز با او همین رابطه را دارند. در مقابل، فرد غیرسازگار، خودمحور و به قصد و نیت دیگران مظنون است و بیشتر اهل رقابت است تا همکاری. افراد سازگار از افراد غیرسازگار محبوب‌تر هستند.

وظیفه‌شناسی^۳: دو ویژگی عمده توانایی کنترل تکانه‌ها و تمایلات و به کارگیری طرح و برنامه در رفتار، برای رسیدن به اهداف مورد بررسی در این شاخص قرار می‌گیرد. فرد دارای نمره بالا در این شاخص، دارای هدف‌ها و خواسته‌های قوی و از پیش تعیین شده است. این افراد دقیق، قابل اعتماد و وقت‌شناس هستند. افراد دارای نمره پایین، دقت کافی برای انجام امور ندارند و در جهت رسیدن به اهداف چندان مصر و پیگیر نیستند. نیاز به لذت طلبی و علاقمندی به امور جنسی در افراد با نمره پایین بیشتر از افرادی است که نمره‌های بالا کسب می‌کنند (انیسی، ۱۳۸۷).

-
1. Openness to experience
 2. Agreeableness
 3. Conscientiousness

پیشینه پژوهش: پژوهش‌های بسیاری به بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی افراد و رفتارهای مختلف آن‌ها پرداخته‌اند. در پژوهشی که شو^۱ (۲۰۱۷)، انجام دادند به این نتیجه رسیدند که ویژگی‌های شخصیتی پیش‌بینی‌کننده هوش فرهنگی در دانشجویان است. آنها نشان دادند از میان ویژگی‌های شخصیتی، برون‌گرایی، ثبات هیجانی و وظیفه‌گرایی با سازگاری تحصیلی ارتباط دارند، اما گشودگی به تجربه و سازگاری نتوانسته‌اند سازگاری را به طور معناداری پیش‌بینی کنند. اورنی^۲ (۲۰۱۴)، نشان دادند که دانشجویان در دانشگاه محیطی را تجربه می‌کنند که در آن باید با دانشجویان و اساتید و کارمندان با فرهنگ‌های مختلف در تعامل باشند، بنابراین دانشگاه از ویژگی‌های محیط‌های چندفرهنگی برخوردار است. عقاید، ارزش‌ها، انتظارات، نگرش‌ها و مفروضات به عنوان عناصری از فرهنگ، می‌تواند سبب تعارض شوند (تقوایی یزدی، ۱۳۹۴). تنوع فرهنگی، نژادی، قومی و زبانی در دانشگاه‌ها باعث پایین آمدن عملکرد تحصیلی و سازگاری محیطی دانشجویان می‌شود (غفاری و خانی، ۱۳۹۲). هاف^۳ (۲۰۱۴)، در مطالعه خود نشان دادند برون‌گرایی با سازگاری بین فردی رابطه معنادار دارد. گوموندزوتیر^۴ (۲۰۱۵)، نشان داده که هوش فرهنگی پیش‌بینی‌کننده سازگاری است. لی^۵ (۲۰۰۷)، در پژوهش خود ارتباط مثبت هوش انگیزشی و رفتاری را با سازگاری فرهنگی نشان داده است.

پژوهش‌های بسیاری عوامل فردی و اجتماعی موثر در سازگاری با دانشگاه را در دانشجویان بررسی کرده‌اند (گلشن، ۱۳۸۶؛ مباشری، علی‌دوستی و صولتی، ۱۳۹۲؛ احیاکننده، یوسفی و خرمایی، ۱۳۹۶) در میان عوامل فردی، نتایج حاکی از اهمیت ویژگی‌های شخصیتی در سلامت و سازگاری افراد است (احمدی و گلکار، ۱۳۹۴؛ پوررضائیان، گلزاری و برجعلی، ۱۳۹۴).

1.Sh

2.Ornoy

3.Huff

4.Guomundsdottir

5.Lee

روش

این پژوهش از نظر ماهیت کاربردی و از نظر روش، توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش را دانشجویان مجتمع آموزشی زنان پلیس تشکیل داده‌اند و نمونه ۶۲ نفری از آن‌ها با استفاده از پرسشنامه هوش فرهنگی (CQS)^۱ و پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی نئو (NEO) به ترتیب با ضریب آلفای کرونباخ (۰/۹۷) و میزان این ضریب برای خرده مقیاس‌های پرسشنامه نیز: فراشناخت فرهنگی (۰/۹۰)، شناخت فرهنگی (۰/۹۴)، انگیزش فرهنگی (۰/۹۴)، رفتار فرهنگی (۰/۹۳) مورد پرسش قرار گرفته‌اند. داده‌ها به کمک آزمون همبستگی پیرسون تحلیل شدند.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی: جامعه آماری این پژوهش، دانشجویان افسری مجتمع آموزشی زنان پلیس دانشگاه علوم انتظامی امین به تعداد ۶۲ نفر هستند. در جدول ۱، آماره‌های توصیفی هوش فرهنگی و مؤلفه‌های پنج گانه شخصیتی دانشجویان مجتمع آموزشی زنان پلیس ارائه شده است.

جدول ۱: آماره‌های توصیفی هوش فرهنگی و مؤلفه‌های پنج گانه شخصیتی دانشجویان

هوش فرهنگی	روان‌رنجوری	برون‌گرایی	کشودگی به تجربه	سازگاری	وظیفه‌شناسی	
۶۲	۶۲	۶۲	۶۲	۶۲	۶۲	تعداد
۵۸/۹۶	۳۳/۶	۳۸/۸۷	۳۸/۵۵	۳۶/۵۴	۴۰/۷۳	میانگین
۵۹	۳۳	۴۰	۳۹	۳۶	۴۱	میانه
۵۸	۳۴	۳۸	۳۹	۳۵	۴۳	نما
۱۱/۹	۵/۵	۵/۴	۴/۹	۵/۱	۵/۱	انحراف استاندارد
۱۴۰/۸	۲۹/۷	۲۹/۴	۲۴/۶	۲۵/۷	۲۵/۸	واریانس
۵۸۹۶	۳۳۶۰	۳۹۸۷	۳۸۵۵	۳۶۵۴	۳۹۷۳	جمع

با توجه به یافته‌های موجود در جدول ۱ مشاهده می‌شود از بین پنج مؤلفه ویژگی‌های شخصیتی، دانشجویان دختر دانشگاه علوم انتظامی، بیشترین میانگین را در مؤلفه وظیفه‌شناسی دارا هستند (۴۰/۷۳)، بعد از به ترتیب برون‌گرایی (۳۸/۸۷)، گشودگی به تجربه (۳۸/۵۵)، سازگاری (۳۶/۵۴) و در انتها نیز روان‌رنجورخویی (۳۳/۶) قرار دارد.

یافته‌های استنباطی: در ادامه فرضیه‌های پژوهش آزمون می‌شوند.

فرضیه اول: مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی با هوش فرهنگی دانشجویان پلیس رابطه دارد.

در جدول ۲، رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با هوش فرهنگی دانشجویان آزمون شده است.

جدول ۲: رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با هوش فرهنگی دانشجویان

متغیر	همبستگی پیرسون	تعداد	سطح معناداری
روان‌رنجورخویی	-۰/۰۸۵	۶۲	۰/۴۰۱
برون‌گرایی	۰/۴۸۴	۶۲	۰/۰۰۰
گشودگی به تجربه	۰/۳۰۹	۶۲	۰/۰۰۲
سازگاری	۰/۲۹۸	۶۲	۰/۰۰۳
وظیفه‌شناسی	۰/۳۸۶	۶۲	۰/۰۰۰

همان‌طور که اطلاعات جدول ۲ نشان می‌دهد، برای آزمون این فرضیه، پس از ویرایش‌های لازم بر روی گویه‌های متغیرهای مربوطه به آن‌ها، از آزمون معناداری ۲ پیرسون استفاده شده است، نتایج بدست آمده از این آزمون بیانگر رابطه منفی و معکوس ویژگی روان‌رنجورخویی با هوش فرهنگی دانشجویان و رابطه مثبت و معنادار برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، سازگاری و وظیفه‌شناسی می‌باشد. در این جدول، میزان رابطه، شدت همبستگی را نشان می‌دهد و چون نوع همبستگی این متغیرها با هوش فرهنگی از نوع دوطرفه بوده و سطح معناداری محاسبه شده نیز $p < 0.001$ کمتر از آلفای تحقیق ($\alpha = 0.05$) است، بیانگر معنادار بودن رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و هوش فرهنگی دانشجویان است.

فرضیه دوم: مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی، پیش‌بینی کننده هوش فرهنگی دانشجویان است.

جدول: خلاصه مدل رگرسیون

مدل	رگرسیون	R ²	مجذور رگرسیون تعدیل شده	خطای معیار برآورد
۱	۰/۴۸۴	۰/۲۳۴	۰/۲۲۷	۱۰/۴۳
۲	۰/۵۴۴	۰/۲۹۶	۰/۲۸۲	۱۰/۰۵
۳	۰/۵۷۶	۰/۳۳۲	۰/۳۱۱	۹/۸۴
۴	۰/۶۰۷	۰/۳۶۸	۰/۳۴۱	۹/۶۳

با توجه به آماره‌های جدول ۳، می‌توان چنین عنوان کرد که:

- ضریب همبستگی چندگانه برای متغیر برون‌گرایی برابر با ۰/۴۸۴ و مجذور آن برابر با ۰/۲۳ درصد است؛ یعنی سازگاری، حدود ۲۳ درصد از متغیر هوش فرهنگی را تبیین می‌کند؛

- متغیرهای برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی به طور همزمان حدود ۳۰ درصد از متغیر هوش فرهنگی را تبیین می‌کند؛

- متغیرهای برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی و روان‌رنجورخویی به طور همزمان ۳۳ درصد از متغیر هوش فرهنگی را تبیین می‌کند؛

- چهار متغیر برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، روان‌رنجورخویی و سازگاری به طور همزمان حدود ۳۷ درصد از متغیر هوش فرهنگی را تبیین می‌کند.

این نتایج نشان می‌دهد که متغیر گشودگی به تجربه، سهم تبیین کننده قابل توجهی در هوش فرهنگی دانشجویان ندارد و سایر واریانس‌ها از سوی عوامل خارجی و ناشناخته که در این تحقیق نیامده است قابل تبیین است. در این مدل مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر هوش فرهنگی دانشجویان پلیس، برون‌گرایی و کمترین عامل تأثیرگذار، متغیر روان‌رنجورخویی است.

در جدول ۴، اطلاعات مربوط به نتایج آزمون آنوا برای ویژگی‌های شخصیتی و هوش فرهنگی ارائه شده است.

جدول ۴: نتایج آزمون آنوا برای متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی و هوش فرهنگی

معناداری	F	مجدور میانگین	درجه آزادی	مجموع مجدورات	مدل
۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۸	۳۲۶۷/۸۲	۱	۳۲۶۷/۸۲	رگرسیون
		۱۰۸/۸۹	۹۸	۱۰۶۷۲/۰۱	باقیمانده
		-	۹۹	۱۳۹۳۹/۸۴	کل
۰/۰۰۰	۲۰/۴۲	۲۰۶۵/۷۲	۲	۴۱۳۱/۴۴	رگرسیون
		۱۰۱/۱۱	۹۷	۹۸۰۸/۳۹	باقیمانده
		-	۹۹	۱۳۹۳۹/۸۴	کل
۰/۰۰۰	۱۵/۸۹	۱۵۴۲/۲۷	۳	۴۶۲۶/۸۱	رگرسیون
		۹۷/۰۱	۹۶	۹۳۱۳/۰۲	باقیمانده
		-	۹۹	۱۳۹۳۹/۸۴	کل
۰/۰۰۰	۱۳/۸۲	۱۲۸۱/۹۷	۴	۵۱۲۷/۹۱	رگرسیون
		۹۲/۷۵	۹۵	۸۸۱۱/۹۲	باقیمانده
		-	۹۹	۱۳۹۳۹/۸۴	کل

متغیرهای نهایی خارج شده از مدل رگرسیونی در جدول ۵ ارائه شده‌اند.

جدول ۵: متغیرهای نهایی خارج شده از مدل رگرسیونی متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی و هوش فرهنگی

معنی داری	t	بتا	خطای معیار	B		مدل
۰/۰۳۴	۲/۱۵	-	۷/۷۷	۱۶/۷۳	ضریب ثابت	۱
۰/۰۰۰	۵/۴۷	۰/۴۸	۰/۱۹	۱/۰۵	برون‌گرایی	
۰/۹۵۸	-۰/۰۵۳	-	۹/۵۳	-۰/۵۰	ضریب ثابت	۲
۰/۰۰۰	۴/۵۱	۰/۴۰۴	۰/۱۹	۰/۸۸	برون‌گرایی	
۰/۰۰۴	۲/۹	۲/۶۹	۰/۲۰۹	۰/۶۱	وظیفه‌شناسی	۳
۰/۳۰۷	۱/۰۲	-	۱۰/۶۲	۱۰/۹۱	ضریب ثابت	
۰/۰۰	۵/۰۴	۰/۴۶	۰/۱۹۹	۱/۰۰۶	برون‌گرایی	

۰/۰۰۸	۲/۷	۰/۲۴	۰/۲۰۶	۰/۵۶	وظیفه‌شناسی	۴
۰/۰۲۶	-۲/۲۶	-۰/۱۹	۰/۱۸۹	-۰/۴۲	روان‌رنجورخویی	
۰/۶۱	۰/۵۱	-	۱۰/۶۵	۵/۴۳	ضریب ثابت	
۰/۰۰۰	۵/۰۵	۰/۴۵	۰/۱۹	۰/۹۸	برون‌گرایی	
۰/۰۸۵	۱/۷۳	۰/۱۶۱	۰/۲۱	۰/۳۷	وظیفه‌شناسی	
۰/۰۰۴	-۲/۹۵	-۰/۲۶	۰/۱۹۵	-۰/۵۷	روان‌رنجورخویی	
۰/۰۲۲	۲/۳۲	۲/۳۲	۰/۲۲	۰/۵۱	سازگاری	

نتایج تحلیل واریانس، با توجه به داده‌های موجود در جدول ۵ حاکی از این است که متغیرهای تبیین‌کننده (برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، روان‌رنجورخویی، سازگاری) به طور معناداری قادر هستند تغییرات متغیر وابسته (هوش فرهنگی دانشجویان) را پیش‌بینی و تبیین کنند، به عبارت دیگر مدل معنادار است و فرضیه پژوهش تأیید می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و هوش فرهنگی دانشجویان دختر را بررسی کرد. نتایج نشان داد که بین این متغیرها رابطه معناداری وجود دارد. این یافته‌ها همسو با نتایج پژوهش‌های احیاکننده و همکاران (۱۳۹۶)، قدم پور و همکاران (۱۳۹۰)، هاف و همکاران (۲۰۱۴)، ژانک و همکاران (۲۰۱۰) و شو و همکاران (۲۰۱۷) است.

نتایج همچنین نشان داد که دانشجویان دختر دانشگاه علوم انتظامی امین، در عامل وظیفه‌شناسی از بین پنج مؤلفه ویژگی‌های شخصیتی، بالاترین نمره را کسب نمودند، از آنجایی که وظیفه‌شناسی به عنوان اصلی‌ترین پیش‌نیاز شغل پلیسی محسوب می‌شود، این نتیجه قابل انتظار است. این عامل همچنین میزان نظم، احساس مسئولیت و نیاز به پیشرفت را معین می‌سازد. افرادی که در این عامل نمره بالایی بدست می‌آورند در جنبه‌های دیگر زندگی شان نیز پیشرفت‌های زیادی دارند و به عنوان اشخاصی با وجدان، با اراده و مصمم شناخته می‌شوند. پلیس موفق کسی است که در درجه اول فردی مسئولیت‌پذیر باشد. دانشجویان، همچنین کمترین نمره را در مؤلفه روان‌رنجورخویی داشته‌اند. این عامل که اساس آن را تجربه هیجان‌ناز منفی و نامطلوب تشکیل می‌دهد، از صفاتی مانند اضطراب،

افسردگی، آسیب پذیر بودن و بی ثباتی هیجانی تشکیل شده است. یکی از مشخصه‌های اصلی این عامل، ناسازگاری و عواطف منفی است، یعنی افرادی که در این عامل نمره بالایی به دست می‌آورند، با محیط بیرونی سازگاری کمتری دارند و اغلب دچار عواطف منفی می‌شوند. برعکس، افرادی که در این عامل نمره پایینی می‌گیرند، با محیط سازگاری بیشتری دارند و از لحاظ عواطف و هیجانات در سطح مطلوبی قرار می‌گیرند. به نظر می‌رسد دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی امین با توجه به آموزش‌های لازم و شرایط خاص زندگی خوابگاهی شان با محیط سازگاری بیشتری داشته و قدرت تحمل بالاتر و دارای سرسختی روان‌شناسی مطلوبی می‌باشند و نمره پایین در این بعد از ویژگی‌های شخصیتی، قابل انتظار است.

همچنین نتایج نشان داد که برون‌گرایی بیشترین ارتباط را با هوش فرهنگی دانشجویان دختر دانشگاه علوم انتظامی امین دارد؛ از آنجایی که هوش فرهنگی قابلیت سازگاری افراد با پیشینه فرهنگی گوناگون می‌باشد و برون‌گرایی یکی از ابعاد تمایلات بین فردی است، افرادی که در این مقیاس نمره بالایی می‌گیرند اجتماعی، قاطع، فعال، اهل گفتگو و دوست‌دار دیگران هستند، به شرکت در اجتماعات علاقه داشته و هیجان و تحرک را دوست دارند، بنابراین منطقی به نظر می‌رسد که افراد دارای هوش فرهنگی و سازگاری بالا با اقوام و فرهنگ‌های مختلف، افرادی برون‌گرا باشند.

از دیگر نتایج این پژوهش، وجود ارتباط بین وظیفه‌شناسی و هوش فرهنگی دانشجویان است؛ با توجه به تعریف، به کارگیری طرح و برنامه در رفتار برای رسیدن به اهداف از ویژگی‌های افراد وظیفه‌شناس است. این افراد دقیق، قابل اعتماد و وقت‌شناس هستند، پس بالا بودن نمرات وظیفه‌شناسی و ارتباط آن با هوش فرهنگی برای موفقیت یک پلیس در زندگی شغلی از لحاظ علمی و منطقی قابل تبیین و پیش‌بینی است. همچنین وجود همبستگی و ارتباط منفی و معکوس بین هوش فرهنگی و ویژگی روان‌رنجورخویی نیز این گونه تبیین می‌شود که افراد روان‌رنجورخو، دارای بی‌ثباتی عاطفی و اضطراب بالا هستند و این ویژگی با ویژگی‌های فردی که قابلیت سازگاری در مجموعه‌هایی که دارای تنوع

فرهنگی مختلف هستند، متفاوت است، پس وجود همبستگی منفی بین این صفات نیز دور از انتظار نیست. نتیجه بعدی، همبستگی مثبت و مستقیم بین سازگاری با هوش فرهنگی دانشجویان است که این مطلب نیز کاملاً از لحاظ منطقی قابل تبیین است؛ فردی که قابلیت فردی برای درک، تفسیر و اقدام اثربخش در موقعیت‌های دارای تنوع فرهنگی را دارا است، می‌تواند فردی سازگار باشد. سازگاری برگرایش‌های ارتباط بین فردی تاکید دارد؛ فرد سازگار نوع دوست است، با دیگران احساس همدردی می‌کند، مشتاق به کمک به آنان است و اعتقاد دارد که دیگران نیز با او همین رابطه را دارند. در مقابل، فرد غیرسازگار، خودمحور و به قصد و نیت دیگران مظنون است و بیشتر اهل رقابت است تا همکاری. افراد سازگار از افراد غیرسازگار محبوب‌تر هستند، پس وجود ارتباط مثبت بین هوش فرهنگی و سازگاری از لحاظ علمی و منطقی قابل تبیین است.

پیشنهادها: در این پژوهش تنها دختران مورد مطالعه قرار گرفتند و پیشنهاد می‌شود در پژوهش آتی نقش جنسیت و سایر عوامل موثر در سازگاری بین فرهنگی در دانشجویان بومی و غیربومی مورد بررسی قرار گیرد.

قدردانی: در پایان از زحمات کلیه اساتید و کسانی که در تهیه این مقاله ما را یاری کرده‌اند تقدیر و تشکر می‌شود.

منابع

۱. انیسی، جعفر (۱۳۸۷). پرسشنامه شخصیتی پنج عاملی نئو، فرم کوتاه. تهران: شرکت آزمون یار پویا.
۲. پوررضائیان، هدی؛ گلزاری، محمود؛ برجعلی، احمد (۱۳۹۴). سلامت عمومی و ویژگی‌های شخصیتی، ملاک‌هایی برای تعیین سازگاری و ناسازگاری انواع کمال‌گرایی، فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی. ۶(۲)، ۳۷-۱۵. قابل بازیابی از: [article_54566_4d2b1ba91fb129beef3dc449f0753be0.pdf](https://www.researchgate.net/publication/3545664d2b1ba91fb129beef3dc449f0753be0/pdf)
۳. جوادی، محمد جعفر؛ کدیور، پروین (۱۳۸۲). شخصیت؛ نظریه‌ها و پژوهش. تهران: نشر

۴. حیدری زاده شیرازی، سارا (۱۳۹۱). بررسی راهبردهای فراشناختی و ذهن آگاهی با سبک‌های یادگیری دانشجویان دانشگاه شیراز. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، رشته روان‌شناسی تربیتی. دانشگاه شهید رجایی، تهران
۵. خورشید، علیرضا (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های یادگیری دانش آموزان شهرستان بیجار. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، رشته روان‌شناسی تربیتی دانشگاه شهید رجایی، تهران
۶. شاملو، سعید (۱۳۸۲). مکتب‌ها و نظریه‌ها در روانشناسی شخصیت. تهران: انتشارات رشد (چاپ هفتم)
۷. کاظمی، شجاع؛ مومنی، مهرانگیز؛ مهرآور، جاوید (۱۳۸۸). رابطه هوش هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان دختر رشته‌های تربیت بدنی و علوم تربیتی. نشریه علمی پژوهشی روان‌شناسی و دین مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره. ۲(۴)، ۱۱۸-۱۰۲. قابل بازیابی از: ravanshenasi.nashriyat.ir/files/1958.pdf
۸. شولتز، دوان پی؛ شولتز، سیدنی آلن (۲۰۱۳). نظریه‌های شخصیت. (یحیی سید محمدی، مترجم). [تهران: انتشارات ویرایش
۹. صادقی، علیرضا؛ مهرمحمدی، محمود؛ ملکی، حسن (۱۳۸۹). آموزش چند فرهنگی؛ صلاحیت مغفول نظام تربیت معلم ایران، دهمین همایش سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی. دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران
۱۰. فراهانی، محمد تقی (۱۳۷۸). روانشناسی شخصیت. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت معلم
۱۱. قاسمی مدنی، شجاع (۱۳۹۰). بررسی رابطه هوش فرهنگی و سبک‌های تصمیم‌گیری در بین مدیران مدارس راهنمایی استان قزوین. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران
۱۲. گروسی فرشی، محمد تقی (۱۳۸۰). رویکردی نوین در ارزیابی شخصیت (کاربرد تحلیل عاملی در مطالعات شخصیت). تبریز: نشر دانیال
13. Clare V.B, (2008). Cultural Diversity and White Teacher Scaffolding of Student self – regulated Learning in Algebra Classes. M.A thesis ohio university.
14. Early, P.C, & Peterson, S.R. (2004). The Elusive Cultural Chameleon: Cultural intelligence as a new approach to

- intercultural training for the global manager. *Academy of management learning and education*.3(1): 100-115.
15. Feola, F. j.(2009). Culturally responsive professional Development through Conceptual Change: a case study of substitute teachers in urban school districts. M.A thesis, Cleveland state University.
 16. Huff, K. C., Song, & Gresch, E. B. (2014). Cultural intelligence, personality, and cross_cultural adjustment: A Study of expatriates in Japan, *International Journal of Intercultural Rrlations*, 38, 151-157.
 17. Marcela, V. (2015). Learning strategy, personality traits and academic achievement of university students, *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 174, 3473-3478.
 18. Nieto, C. P., & Bode, P. (2008). *Affirming diversity: The sociopolitical context of multicultural education*, (5th ed.). Boston, MA: Pearson Education, Inc.
 19. Petrovice. D. S. (2011). How do teachers perceive their cultural intelligence?, Department of Psychology, Faculty of Philosophy, University of Belgrade, Cika Ljubina 18-20, 11 000 Belgrade, Serbia
 20. Shu, F., McAbee, S. T., & Ayman, R. (2017). The HEXACO personality traits, cultural intelligence, and international student adjustment, *Personality and Individuaengl Differences*, 106, 21-25.
 21. Srite. M, Thatcher JB, & Galy E. (2008). Does within-Culture Variation Matter? An empirical study of computer usage; *16(1):1-25*.
 22. Stiles, J. W (2004). *From Chameleons to Koalas: Exploring Australian Culture With Pre – Service Teachers Through children's Literature and International Experience*, MA thesis in educational psychology, The Ohio State University. Department of Psychology.

